

รายละเอียดการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. ที่มา

1.1 มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 เห็นชอบให้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้เป็นเครื่องมือผลักดันให้การพัฒนากระบวนการบริหารราชการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยส่งเสริมให้ส่วนราชการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์การอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยเริ่มจากการศึกษาและจัดทำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในปี พ.ศ. 2549

1.2 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2550 โดยนำเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ประจำปี ค.ศ. 2003 ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มาเชื่อมโยงกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 – 2550) เพื่อให้ส่วนราชการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการขององค์การสู่ระดับมาตรฐานสากล

1.3 ในปี พ.ศ. 2551 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Fundamental Level) ฉบับที่ 1 ขึ้น ที่ถือว่าเป็นการดำเนินการของกิจกรรมการบริหารจัดการองค์การที่สำคัญในระดับพื้นฐานและสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และกำหนดให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนาองค์การปีละ 2 หมวดระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2554 ซึ่งถือว่าเป็นแนวทาง “การปรับปรุงทีละขั้น” เมื่อส่วนราชการดำเนินการผ่านเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐานแล้ว จะสามารถพัฒนาองค์การเพื่อมุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานเทียบเท่าสากลตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐต่อไปได้

1.4 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 1 ขึ้น เพื่อติดตาม และตรวจสอบความพร้อมของส่วนราชการก่อนที่จะเข้าสู่งานดำเนินการเกี่ยวกับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award)

1.5 อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ในการประชุมเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2557 ได้มีมติเห็นชอบเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณารางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่ได้พัฒนาไปตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อให้ส่วนราชการสามารถยกระดับและพัฒนาองค์การให้สูงขึ้น

1.6 อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ในการประชุมเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2558 ได้มีมติเห็นชอบเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 (Fundamental Level Version 2) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเองของส่วนราชการ ในการวิเคราะห์หาโอกาสในการปรับปรุง สำหรับส่วนราชการที่ผ่านการรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ฉบับที่ 1 แต่ยังไม่ได้รับ

รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งจะเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นสู่รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดระยะเวลาการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2561 (ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 นี้ จะเป็นปีสุดท้ายสำหรับการตรวจรับรอง ฉบับที่ 2) ทั้งนี้ ในการรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 ได้มีข้อยกเว้นการตรวจสำหรับส่วนราชการที่เคยได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐแล้ว รวมทั้งในกรณีที่ส่วนราชการสมัครขอรับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และมีคะแนนการตรวจประเมิน 275 คะแนนขึ้นไป โดยจะถือว่าได้รับการรับรองฯ โดยปริยาย

2. การตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

2.1 แนวคิดของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

1) ความเป็นระบบ (Systematic) คือ ความเป็นระบบของกระบวนการต่าง ๆ ของส่วนราชการ ที่จะทำให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการไปได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์การ

2) ความยั่งยืน (Sustainable) คือ การแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น มุ่งเน้นในการนำกระบวนการ ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบไปสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของส่วนราชการ

3) การวัดผลได้ (Measurable) คือ การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการของส่วนราชการ รวมทั้งใช้ในการศึกษาเทียบเคียง (Benchmark) เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาส่วนราชการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) คือ การดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น ตั้งแต่การหาเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ หลังจากมีการเปลี่ยนแปลง และบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงโดยสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์การอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

5) นวัตกรรม (Innovation) คือ การเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญต่อการปรับปรุงบริการกระบวนการ และการปฏิบัติการ รวมถึงการสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 วัตถุประสงค์การตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) ฉบับที่ 2

การตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) ฉบับที่ 2 เป็นการตรวจรับรองเพื่อให้มั่นใจว่า

- 1) ส่วนราชการมีแนวทางหรือระบบต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อลักษณะสำคัญขององค์การ และการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน
- 2) มีการปฏิบัติตามแนวทาง และระบบการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
- 3) มีการปรับปรุงแนวทางหรือระบบให้มีความเหมาะสม

2.3 จุดเน้นในการตรวจรับรอง

เป็นการตรวจเชิงคุณภาพโดยคณะผู้ตรวจรับรองฯ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากรหลักในทุกหมวด และจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ของการดำเนินการ และความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของหมวดต่าง ๆ โดยมีจุดเน้นการตรวจรับรองฯ ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์การ ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารในการเป็นผู้ขับเคลื่อนและชี้นำองค์การเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ และการเป็นองค์การที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการวางแผนยุทธศาสตร์ที่มีคุณภาพ โดยนำข้อมูลต่างๆ มาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ความสอดคล้องของแผนยุทธศาสตร์กับเป้าหมายความสำเร็จที่ส่วนราชการต้องการบรรลุ โดยยกตัวอย่างแผนงานโครงการที่ไปตบโจทย์ดังกล่าว

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ความสำคัญกับการนำผลจากการรับฟังผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ กระบวนการทำงาน อย่างเป็นรูปธรรม

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ของการนำข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้ ไปใช้ในการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการ การตัดสินใจอย่างทันท่วงทีในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น นวัตกรรมที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ให้ความสำคัญกับขีดความสามารถของบุคลากรที่รองรับการทำงานในปัจจุบัน และอนาคต

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ ให้ความสำคัญกับความสำเร็จของการปรับปรุงที่เป็นรูปธรรม เช่น การปรับปรุงระบบงาน การพัฒนานวัตกรรมที่ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ให้ความสำคัญกับความสำเร็จของตัวชี้วัดที่สำคัญตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

2.4 กำหนดการตรวจรับรอง

กรณีเลือกตรวจช่วงเช้า

09.00 – 09.15 น. : ส่วนราชการนำเสนอกระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในภาพรวม

09.15 – 11.45 น. : ตรวจประเมินผลการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพฯ หมวด 1 ถึง หมวด 7

11.45 – 12.00 น. : ผู้ตรวจสรุปผลเบื้องต้นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์การ

กรณีเลือกตรวจช่วงบ่าย

13.00 – 13.15 น. : ส่วนราชการนำเสนอกระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในภาพรวม

13.15 – 15.45 น. : ตรวจประเมินผลการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพฯ หมวด 1 ถึง หมวด 7

15.45 – 16.00 น. : ผู้ตรวจสรุปผลเบื้องต้นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์การ

2.5 การเตรียมเอกสารประกอบการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

- 1) ลักษณะสำคัญขององค์การ
- 2) ผลการประเมินองค์การตามโปรแกรมคำนวณผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 (Self Certified FL) ซึ่งสามารถดาวน์โหลดโปรแกรมสำหรับใช้ในการประเมินองค์การได้ที่ www.opdc.go.th > PMQA > เอกสารและสื่อ ปี 2561
- 3) จัดส่งไฟล์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตรวจรับรอง ฯ ภายในวันที่ 10 มกราคม 2561 ที่อีเมล pmqa@opdc.go.th
- 4) เอกสารนำเสนอผลการพัฒนาองค์การในรูปแบบ PowerPoint (นำเสนอ ณ วันตรวจรับรองฯ)

2.6 การแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

ส่วนราชการแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจรับรองฯ ฉบับที่ 2 ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.พ.ร. โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) เข้าสู่เว็บไซต์ <http://awards.opdc.go.th/booking> หรือ QR Code

- 2) เลือกชื่อหน่วยงาน โดยเลือกวันที่ต้องการขอรับการตรวจรับรองฯ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดจำนวนหน่วยงานในการตรวจรับรองฯ แต่ละวัน ไม่เกิน 4 ส่วนราชการ (ช่วงเช้า 2 ส่วนราชการ และช่วงบ่าย 2 ส่วนราชการ) หากมีส่วนราชการแจ้งความประสงค์ในวันเดียวกัน ระบบจะพิจารณาให้ตามลำดับการแจ้ง (ช่วงเวลาใดที่เต็มแล้วจะไม่สามารถเลือกได้) จากนั้น กรอกข้อมูลผู้ประสานงานแล้วกดปุ่ม “ส่งข้อมูล”
- 3) ตรวจสอบข้อมูลการจอง (อาจบันทึกหรือพิมพ์เก็บไว้)

หมายเหตุ : กรณีที่ส่วนราชการสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และขอตรวจรับรองฯ ฉบับที่ 2 ร่วมด้วย สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการตรวจรับรองฯ ภายหลังเสร็จสิ้นการประกาศผลรางวัลฯ แล้ว โดยส่วนราชการที่ได้รับรางวัลฯ หรือมีคะแนนการตรวจประเมินรางวัลฯ 275 คะแนนขึ้นไป จะถือว่าได้รับการรับรองฯ โดยปริยาย